

ÇAĞDAŞ KENT:SELANİK

Yunanistan topraklarında yer almaktadır. **Liman şehri** olan Selanik'te **canlı bir ticaret** vardı. Gelişmiş bir kent olan Selanik Atatürk'ün fikir zenginliğinin ve ufkunun gelişmesine olumlu etki yapmıştır. Şehirde Türklerle birlikte Rum, Bulgar, Sırp, Yahudi ve Ermeniler yaşamaktaydı. Bu çok uluslu yapı kültürel olarak zenginleşmesini sağlamıştır. Fakat bu milletler Fransız İhtilal'nin yaydığı **milliyetçilik** akımından etkilendiler. Emperyalist(Sömürgeci) devletlerinde kışkırtmasıyla bağımsızlık için isyan ettiler.

Hap Bilgi: Fransız İhtilalinin yaydığı **Milliyetçilik** akımı sonucunda Osmanlı Devleti'ne karşı

- İlk ayaklanan **Sırp**lar
- İlk bağımsız olan **Yunanlılar**
- En son ayrılan ise **Arnavurluk**'tur.

Bunca sorun arasında Osmanlı devleti sınırlarını korumak istiyordu. Bunun için bazı Osmanlı aydınları dağılmaktan kurtulmanın yollarını aramaya başladılar. Osmanlıyı dağılmaktan kurtarmak için ortaya çıkan fikir akımları şunlardır.

Osmanlıcılık

İslamcılık

Türkçülük

Batıcılık

OSMANLİCİLİK

Osmanlı sınırlarında yaşayan herkesi dini,dili,ırkı ne olursa olsun **OSMANLI** sayan, yani herkesi **EŞİT** kabul eden düşünce akımıdır.

İSLAMCILIK

Bu akıma göre devletin parçalanmasını önlemek için sadece **MÜSLÜMANLARI** bir çatı altında toplamak gerekir.Bazı Kaynaklarda; **İslamcılık=Ümmetçiliktir.**

FİKİR AKIMLARI

TÜRKÇÜLÜK

Diğer milletlerin isyanları engellenemeyeceğinden, bunun için **TÜRKLERİ** bir arada bulundurmanın öneminden bahsetmiştir.Amacı Büyük Türk(**Turan**) İmparatorluğu Kurmaktır.

BATICILIK

Osmanlı Devleti'nin kurtuluşunun tek yolunun **BATIYI** örnek almaktan geçtiğini savunan fikir akımıdır.

Hap Bilgi: Bu fikir akımlarından hiçbirisi Osmanlıyı dağılmaktan kurtaramamıştır.

Babası Ali Rıza Efendi annesi Zübeyde Hanım'dır. Babası önce gümrük memurluğu sonrada tüccarlık yapmıştır. Zübeyde Hanım ev hanımıydı.

Atatürk 1881 yılında Selanik'te doğdu. Ailesi Rumeli'nin Türkleştirilmesi için Anadolu'dan gönderilen Türkmen'lendendir.

Öğrenim çağına gelen Mustafa'nın hangi okula gideceği konusunda annesi ile babası arasında anlaşmazlık çıkmıştı. Annesi Mustafa'nın Hafız Mehmet Efendi'nin Mahalle Mektebine gitmesini istiyor, babası ise o dönemki yeni yöntemlerle eğitim yapan Şemsi Efendi Mektebinde okumasını istiyordu. Zübeyde Hanımı üzmemek isteyen Ali Rıza Efendi oğlunu önce Mahalle Mektebine gönderdi. Fakat birkaç gün sonra Şemsi Efendi Mektebi'ne geçti.

MUSTAFA KEMAL SIRASIYLA ŞU OKULLARA GİTTİ

1 - MAHALLE MEKTEBİ

2 - ŞEMSİ EFENDİ OKULU:

Selanik'in ilk özel Müslüman okuludur. Modern bir öğretim vermiştir. Bu okulda iken babası 1888 yılında vefat etmiştir.

3 - SELANİK MÜLKİYE RÜŞTİYESİ:

Mustafa kemal bu okulda okumak istemiyordu daha çok askerlik mesleğini seviyordu Selanik sokaklarında gördüğü askerlerden ve asker olan komşularından çok etkilenmişti. Bu yüzden annesinden habersiz , **askeri** sınavlara girdi ve Selanik Askeri Rüştiyesini kazandı.

4 - SELANİK ASKERİ RÜŞTİYESİ (ORTAOKUL)

Kemal adını Matematik öğretmeni (Mustafa Sabri) vermiştir.

5 - MANASTIR ASKERİ İDADİSİ (LİSE)

Bu okulda Edebiyata ve Tarihe merak saldı. Türk Tarihini iyi öğrendi. Bu okulda Okul Derslerinin yanında **Fransızcasını** ilerletti.

6 - İSTANBUL HARP OKULU:

Manastır Askeri İdadisi'ni başarıyla bitiren Mustafa Kemal, **1899** Yılında İstanbul'a giderek Harp OKulu'nun Piyade Bölümüne girdi. 1902'de bu okulu **teğmen rütbesiyle** bitirdi ve öğrenimine Harp Akademisi'nde devam etti.

7 - İSTANBUL HARP AKADEMİSİ

Atatürk, bir yandan öğreniminde başarılı olmak için sürekli çalışıyor bir yandan da ülkenin kaderine kafa yoruyordu. Zira ülkenin siyasetinde yanlışlar olduğunu fark etmişti.

01 Ocak **1905** tarihinde de Harp Akademisi'nden mezun olan **Kurmay Yüzbaşı** Mustafa Kemal, staj yapması için Şam'daki orduya gönderildi.

Hap Bilgi: Manastırdayken Fransız yazarlarını Türk Milliyetçiliği üzerine de **Namık Kemal** ve **M.Emin Yurdakul** gibi yazarları okumuştur.

CEPHELERDE MUSTAFA KEMAL

Hap Bilgi:

- **Şam**= M.Kemal'in ilk görev yeridir. (5.Ordu komutanlığı) M.Kemal Şam'dayken Arapların Osmanlıya karşı ayaklandığını ve Osmanlıdan ayrılmak istediklerini görmüş; bunun üzerine Namık Kemal'den esinlenerek gizli bir cemiyet olan **Vatan ve Hürriyet Cemiyetini** kurmuştur.
- **Trablusgarp**= ilk askeri başarısıdır.
- **Çanakkale Cephesi**= Tüm dünya tarafından **tanındı** ve Kurtuluş Savaşının **lideri** oldu.
- **Kafkas Cephesi**= 1.Dünya Savaşı sırasında **Muş ve Bitlis'i** geri aldı.

31 MART OLAYI

II. Meşrutiyetin ilanı ve meclisin açılmasına karşı İstanbul'da bir ayaklanma çıktı. Bu ayaklanmaya 31 Mart Olayı denildi. Bu ayaklanmayı bastırabilmek için Selanik'ten bir ordu hazırlandı ve İstanbul'a gönderildi.

M.Kemal bu orduya **Hareket Ordusu** adını vermiş ve bu orduda **Kurmay Başkanı** olarak görev yapmıştır.

31 Mart İsyanının bastırılmasından sonra II. Abdulhamit tahtan indirildi yerine V.Mehmet Padişah oldu.

Hap Bilgi: 31 Mart Olayı mevcut düzene yani rejime karşı çıkan ilk isyandır.

TRABLUSGARP SAVAŞI

TRABLUSGARP SAVAŞI
1911-1912

OSMANLI
DEVLETİ

İTALYA

SAVAŞIN NEDENİ

Sanayi inkılabını geç tamamlayan İtalya Osmanlı Devleti'nin Kuzey Afrika'daki toprağı olan Trablusgarp'ı ele geçirmek ve **sömürgeleştirmek** için Trablusgarp'a saldırdı.

Osmanlı Devleti Trablusgarp'ı savunmak için karadan asker gönderemedi; çünkü Mısır İngilizlerin elindeydi. Deniz gücü çok zayıf olduğu için denizden de yardım gönderemedi.

Bunun üzerine M.Kemal ve Enver Paşa gibi gönüllü subaylar gizlice sivil kıyafetlerle ve takma isimlerle Trablusgarp'a gitti. Burada halkı örgütleyerek özellikle **Derne ve Tobruk'ta** İtalyanlara karşı savaştılar. Fakat İtalyanların 12 adaya saldırması ve bu sıralarda Balkan savaşlarının çıkması üzerine

Osmanlı Devleti İtalya ile **Uşi Antlaşmasını** imzalamak zorunda kaldı.

Hap Bilgi:

- Trablusgarp savaşı **Uşi Antlaşması** ile sona erdi.
- Trablusgarp savaşı M.Kemal'in **ilk askeri başarısıdır**.
- Trablusgarp İtalyanlara bırakıldı ve böylece Osmanlı'nın **Kuzey Afrika'daki son toprağı da** elinden çıktı.

MUSTAFA KEMAL'İN HAYATINDA İZ BIRAKAN 4 ŞEHİR

SELANİK

MANASTIR

İSTANBUL

SOFYA

SELANİK: M.Kemal'in doğduğu büyüdüğü şehirdir. Bu şehirde bir çok milletle birlikte yaşamış farklı kültürleri öğrenmiştir. Askerlik görevinin bir bölümünü burada yapmış ve 31 Mart Ayaklanmasını bastırmak için Hareket ordusu ile birlikte buradan hareket etmiştir.

MANASTIR: Lise hayatını bu şehirde geçirmiştir. M.Kemal burada Fransız yazarları okuyarak eşitlik adalet gibi kavramları; Namık Kemal, M.Emin Yurdakul gibi yazarları okuyarak ta Milliyetçilik kavramlarını öğrenmiştir.

İSTANBUL: M.Kemal'in İstanbul'a ilk gelişi aslında **eğitim** amaçlıdır. Daha sonraki yıllarda görevi gereği burada bulunmuş ve çalışmıştır.

SOFYA: M.Kemal burada bir yıldan fazla **Sofya Askeri Ateşeliği** yapmıştır.

Hap Bilgi: Bu şehirle günümüzde

Selanik: **Yunanistan**

Manastır: **Makedonya**

İstanbul: **Türkiye**

Sofya: **Bulgaristan**

sınırları içerisinde yer almaktadır.

ATATÜRK'ÜN ESERLERİ

VATANDAŞ
İÇİN MEDENİ
BİLGİLER

GEOMETRİ

CUMALI
ORDUGAHI

NUTUK

ZABİT VE
KUMANDAN İLE
HASBİHAL

TABIYE VE
TATBİKAT
SEYAHATI

Hap Bilgi: M.Kemal'e göre "benim en büyük eserim **Türkiye Cumhuriyeti'dir.**"

